

บันทึก

เรื่อง การแต่งตั้งศาสตราจารย์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ.๒๕๑๔

ทบวงมหาวิทยาลัยได้มีหนังสือ ที่ ทม ๐๒๐๒.๖ (๕)/๘๔๔๓ ลงวันที่๒๒ พฤษภาคม ๒๕๔๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า มหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้แต่งตั้งนางภาวิดา ธาราศรีสุทธิ ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ระดับ ๙ สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ประจำ โดยอาศัยอำนาจตาม มาตรา ๑๔ (๗) และมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. ๒๕๑๔ โดยมีได้ดำเนินการตามกฎหมายฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๑๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ.๒๕๐๗ ที่กำหนดหลักเกณฑ์การบรรจุและแต่งตั้งบุคคล เพื่อดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ว่า ให้ปลัดทบวงมหาวิทยาลัยโดยอนุมัติของ ก.ม.เป็นผู้มีอำนาจ สั่งบรรจุและเสนอชื่อต่อรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย และให้รัฐมนตรีว่าการ ทบวงมหาวิทยาลัยรายงานนายกรัฐมนตรีเพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯแต่งตั้ง ซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยเห็นว่า การดำเนินการดังกล่าวจะไม่ถูกต้อง เพราะตาม แนวคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ซึ่งวินิจฉัยเกี่ยวกับการใช้พระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ.๒๔๘๖ กับกฎและระเบียบของ ก.ม.ซึ่งออก ตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ.๒๕๐๗ ว่า กรณีใด ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยฯ หรือได้กำหนดไว้ใน กฎกระทรวง หรือกฎทบวงซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนใน มหาวิทยาลัยฯอยู่แล้ว ดังเช่น กรณีการกำหนดอัตราเงินเดือน การบรรจุ การแต่งตั้ง ฯลฯ ต้องนำ กฎกระทรวงหรือกฎทบวงในปัจจุบันซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพล เรือนในมหาวิทยาลัยฯและเป็นกฎหมายที่กำหนดไว้สำหรับการบริหารงานบุคคลในมหาวิทยาลัย โดยตรงมาใช้บังคับ แต่เนื่องจากเป็นปัญหาข้อกฎหมาย ทบวงมหาวิทยาลัยจึงขอให้สำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาวินิจฉัยปัญหาดังกล่าว เพื่อจะได้ถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้ฟังข้อเท็จจริง เพิ่มเติมจากผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัย (ทบวงมหาวิทยาลัย (สำนักงานปลัดทบวง)) แล้ว สรุป ความได้ว่า ทบวงมหาวิทยาลัยเห็นว่า ศาสตราจารย์ประจำเป็นตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนใน มหาวิทยาลัยตั้งแต่ระดับ ๙ ถึงระดับ ๑๑ ซึ่งการบรรจุและแต่งตั้งต้องดำเนินการตามกฎหมายซึ่ง ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ.๒๕๐๗ แต่ ศาสตราจารย์ประจำที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงแต่งตั้งตามที่เป็นปัญหานี้ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ได้แต่งตั้งโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๔ (๗)^๑ ประกอบกับมาตรา ๓๗^๒ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ.๒๕๑๔ โดยมีได้เสนอเรื่องมาให้ทบวงมหาวิทยาลัยดำเนินการตามกฎหมาย ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๑๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ.๒๕๐๗ และได้มีผู้ร้องเรียนไปยังทบวงมหาวิทยาลัยว่าการดำเนินการดังกล่าวของมหาวิทยาลัยรามคำแหงไม่ถูกต้อง ทบวงมหาวิทยาลัยได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การแต่งตั้งศาสตราจารย์ประจำตามมาตรา ๓๔ (๑)^๓ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ.๒๕๑๔ ต้องดำเนินการตามกฎหมาย ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๑๙) แต่ก็ไม่มีความมั่นใจและในอดีตไม่เคยมีการแต่งตั้งศาสตราจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยรามคำแหงในลักษณะนี้มาก่อน ทบวงมหาวิทยาลัยจึงได้ส่งเรื่องนี้มาหารือคณะกรรมการกฤษฎีกา ส่วนผู้แทนมหาวิทยาลัยรามคำแหงชี้แจงข้อเท็จจริงสรุปความได้ว่า การแต่งตั้งศาสตราจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นการแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ.๒๕๑๔ เพื่อเป็นเกียรติคุณแก่ผู้ได้รับการแต่งตั้ง มิใช่เป็นการแต่งตั้งตามกฎหมาย ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๑๙)^๔

^๑ มาตรา ๑๔ สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย และโดยเฉพาะมีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๗) พิจารณาการแต่งตั้งและถอดถอนอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี รองคณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าภาควิชา ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์และผู้ช่วยศาสตราจารย์

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒ มาตรา ๓๗ ศาสตราจารย์ต้องมีคุณวุฒิดังนี้

(๑) ได้รับปริญญาเอกจากมหาวิทยาลัย หรือได้ปริญญาเอกหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัยจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภามหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีในมหาวิทยาลัยหรือในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภามหาวิทยาลัยเห็นว่าได้ผลดี หรือ

(๒) ได้ปริญญาโทจากมหาวิทยาลัย หรือได้ปริญญาโทหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัยจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปีในมหาวิทยาลัยหรือในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่น ซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภามหาวิทยาลัยเห็นว่าได้ผลดี หรือ

(๓) ได้ปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัย หรือได้ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัยจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบห้าปีในมหาวิทยาลัยหรือในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภามหาวิทยาลัยเห็นว่าได้ผลดี หรือ

(๔) ได้ปริญญาจากมหาวิทยาลัย หรือได้ปริญญาหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัยจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภามหาวิทยาลัยเห็นว่าได้ผลดีเป็นพิเศษในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัย

^๓ มาตรา ๓๔ คณาจารย์ในมหาวิทยาลัย มีดังนี้

(๑) ศาสตราจารย์ซึ่งอาจเป็นศาสตราจารย์ประจำหรือศาสตราจารย์พิเศษ

ฯลฯ

ฯลฯ

ประกอบกับมาตรา ๓๕^๔ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ.๒๕๑๔ บัญญัติเฉพาะการแต่งตั้งศาสตราจารย์พิเศษที่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ดังนั้น การแต่งตั้งศาสตราจารย์ประจำของสภามหาวิทยาลัยรามคำแหงจึงมิได้นำเสนอเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) ได้พิจารณาข้อหารือของทบวงมหาวิทยาลัยประกอบกับข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้นแล้ว มีความเห็นว่า ในขณะที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงมีคำสั่งแต่งตั้งนางภาวดี ธาตุศรีสุทธิ ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ประจำนั้น มหาวิทยาลัยรามคำแหงมีกฎหมายเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ซึ่งต้องใช้บังคับอยู่สองฉบับ คือพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ.๒๕๑๔ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ.๒๕๐๗ ซึ่งจำแนกรายละเอียดในการปฏิบัติไว้ในกฎหมายฉบับนั้น ถ้ากรณีใดได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยฯ หรือได้กำหนดไว้ในกฎหมายซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยฯ อยู่แล้ว ดังเช่น การกำหนดอัตราเงินเดือน การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนชั้น การเลื่อนอันดับ ฯลฯ ของข้าราชการมหาวิทยาลัยรามคำแหง ก็ต้องนำกฎหมายที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยฯ ซึ่งเป็นกฎหมายที่กำหนดไว้สำหรับการบริหารงานบุคคลในมหาวิทยาลัยโดยตรงมาใช้บังคับ^๕

สำหรับตำแหน่งศาสตราจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยรามคำแหงนั้นเป็นตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยตามข้อ ๑๑(ก)(๑)^๖(๖) แห่งกฎหมาย ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๐๗ การแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวจึงเป็นอำนาจของปลัดทบวงมหาวิทยาลัยโดยอนุมัติของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยเป็นผู้สั่งบรรจุและเสนอชื่อต่อรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย เพื่อให้รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยรายงานนายกรัฐมนตรีเพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งตามข้อ ๒๔^๗

^๔ มาตรา ๓๕ ศาสตราจารย์พิเศษนั้นจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากผู้ซึ่งมิได้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญของมหาวิทยาลัย

^๕ บันทึกความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) เรื่อง การใช้พระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ สร ๐๘๐๑/๒๗๗๓ และที่ สร ๐๘๐๑/๒๗๔๔ ลงวันที่ ๒๘มิถุนายน ๒๕๑๗ ถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรีและปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ตามลำดับ

^๖ ข้อ ๑๑ ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ได้แก่ตำแหน่งดังต่อไปนี้

(ก) ตำแหน่งซึ่งมีหน้าที่สอน วิจัย และให้บริการทางวิชาการ ได้แก่
(๑) ศาสตราจารย์

ฯลฯ

ฯลฯ

^๗ ข้อ ๒๔ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการและการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ให้ผู้มีอำนาจต่อไปนี้เป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง

แห่งกฎทบวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๑๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ.๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎทบวง ฉบับที่ ๗ (พ.ศ.๒๕๓๕) ๓ ดังนั้น การที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงมีคำสั่งแต่งตั้งศาสตราจารย์ประจำโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ.๒๕๑๔ เพียงฉบับเดียว โดยมิได้ปฏิบัติตามกฎทบวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งศาสตราจารย์ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ.๒๕๐๗ จึงเป็นการไม่ถูกต้อง

(ลงชื่อ) อักษราทร จุฬารัตน
(นายอักษราทร จุฬารัตน)
เลขาธิการคณะกรรมการการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา
ธันวาคม ๒๕๔๑

(๑) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนในอันดับ ๑๐ และตำแหน่งศาสตราจารย์ ปลัดทบวงมหาวิทยาลัยโดยอนุมัติของ ก.ม.เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและเสนอชื่อต่อรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย ให้รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยรายงานนายกรัฐมนตรีเพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง

(๒) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนตั้งแต่อันดับ ๙ ลงมา อธิการบดีผู้บังคับบัญชาโดยอนุมัติของ อ.ก.ม.มหาวิทยาลัยเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ตามข้อ ๑๑ (ก) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ม.กำหนด